

SINGAPUR NAMUNASIDAGI “DAVLAT XIZMATLARI AGENTLIGI” UNING VAZIFA VA FAOLIYATI

*Namangan viloyati yuridik texnikumi
Sud-huquqiy faoliyati II-bosqich
204-guruh talabasi
Isayeva Naimaxon Nasibxonovna*

Annotatsiya: *Yuridik faoliyat jamiyatda adolat va qonuniylikni ta'minlashda muhim o'rin tutadigan sohadir. U mijozlarga huquqiy masalalar bo'yicha maslahat berishdan tortib, sudda mijozlarni himoya qilishgacha bo'lgan keng ko'lamli vazifalarni qamrab oladi. Demak, huquqiy faoliyatni takomillashtirish adolat va qonuniylikni ta'minlashning asosiy yo'nalishi hisoblanadi. Ushbu maqolada mamlakatimizda yuridik xizmat ko'rsatishga qaratilgan islohotlar, yuridik xizmat ko'rsatish markazlarining maqomi, asosiy vazifalari va funksiyalari, huquqlari, shu bilan birga ushbu faoliyatni tashkil etish, xizmatlarini ko'rsatish sohasida xalqaro aloqalarni kengaytirish va uning samaradorligini oshirish davlat xizmatlari ko'rsatish masalalari bo'yicha xorijiy va xalqaro tashkilotlar bilan aloqalar Singapur davlat xizmati tizimida yoritilgan.*

Kalit so'zlar: *Agentlik, byurokratizm, politsiya, korrupsiya, jismoniy va yuridik shaxs*

Аннотация: *Юридическая деятельность – сфера, играющая важную роль в обеспечении справедливости и законности в обществе. Охватывает широкий спектр задач: от консультирования клиентов по юридическим вопросам до защиты клиентов в суде. Поэтому совершенствование юридической деятельности является основным направлением обеспечения справедливости и законности. В данной статье рассмотрены реформы, направленные на оказание юридических услуг в нашей стране, статус, основные задачи и функции, права центров юридических услуг, а также организация этой деятельности, расширение международных связей в сфере оказания услуг. и повышение ее эффективности в сфере иностранных государственных услуг и отношений с международными организациями охватываются системой государственной службы Сингапура.*

Ключевые слова: *Агентство, бюрократия, полиция, коррупция, физическое и юридическое лицо.*

Abstract: *Legal activity is an area that plays an important role in ensuring justice and legality in society. It covers a wide range of tasks, from advising clients on legal issues to defending clients in court. Therefore, the improvement of legal activity is the main direction of ensuring justice and legality. In this article, the reforms aimed at providing legal services in our country, the status, main tasks and functions, rights of legal service centers, as well as the organization of this activity, the expansion of international relations in the field of service provision, and the improvement of its effectiveness in the field of foreign public*

services and relations with international organizations are covered in the Singapore civil service system.

Key words: *Agency, bureaucracy, police, corruption, individual and legal entity*

Yuridik faoliyat jamiyatda adolat va qonuniylikni ta'minlashda muhim o'rin tutadigan sohadir. U mijozlarga huquqiy masalalar bo'yicha maslahat berishdan tortib, sudda mijozlarni himoya qilishgacha bo'lgan keng ko'lamli vazifalarni qamrab oladi. Demak, huquqiy faoliyatni takomillashtirish adolat va qonuniylikni ta'minlashning asosiy yo'nalishi hisoblanadi.

AGENTLIKNING ASOSIY VAZIFALARI :

1). jismoniy va yuridik shaxslarga davlat xizmatlari ko'rsatish sohasida yagona davlat siyosatini amalga oshirish;

2). ortiqcha ma'muriy tartib-taomillarni bartaraf etish hisobiga davlat xizmatlari ko'rsatish tartibini takomillashtirish, shuningdek idoralararo elektron hamkorlikni rivojlantirish;

3). davlat xizmatlari yagona reyestrini shakllantirish, ushbu sohada davlat organlari va boshqa tashkilotlarning faoliyatini muvofiqlashtirish;

4). davlat xizmatlari ko'rsatishda foydalaniladigan axborot tizimlari, resurslar va ma'lumotlar bazalarini loyihalashtirish, ishlab chiqish, joriy etish va integratsiya qilishga yagona yondashuvlarni ishlab chiqishda ishtirok etish;

5). davlat xizmatlari ko'rsatish sohasida, shu jumladan tegishli axborot tizimlari, resurslari va ma'lumotlar bazalarini joriy etish bo'yicha davlat organlari va boshqa tashkilotlar faoliyatini nazorat qilish va samaradorligini baholash;

6). davlat xizmatlari ko'rsatishning innovatsion shakllari va usullarini joriy etishni tashkil qilish, ushbu sohada qonunchilik va huquqni qo'llash amaliyotini takomillashtirishga doir takliflar ishlab chiqish.

Agentlik o'ziga yuklangan vazifalarga muvofiq quyidagi funksiyalarni amalga oshiradi:

1) jismoniy va yuridik shaxslarga davlat xizmatlari ko'rsatish sohasida yagona davlat siyosatini amalga oshirish sohasida: davlat xizmatlari ko'rsatish masalalari bo'yicha davlat boshqaruvi organlari va boshqa tashkilotlar faoliyatini muvofiqlashtiradi va ularga metodik rahbarlik qiladi;

- davlat xizmatlari ko'rsatish sohasidagi faoliyatni takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari bo'yicha takliflar ishlab chiqadi, ularning amalga oshirilishini ta'minlaydi;

- davlat xizmatlari ko'rsatish sohasidagi faoliyatni takomillashtirish bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi va Vazirlikning topshiriqlari bo'yicha va o'z tashabbusiga ko'ra qonunlar va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar loyihalarini ishlab chiqadi;

2) ortiqcha ma'muriy tartib-taomillarni bartaraf etish hisobiga davlat xizmatlari ko'rsatish tartibini takomillashtirish, shuningdek, idoralararo elektron hamkorlikni rivojlantirish sohasida davlat xizmatlari ko'rsatishda byurokratik to'siq va g'ovlarga yo'l

qo'ymaslik maqsadida davlat organlari va boshqa tashkilotlar bilan o'zaro yaqin hamkorlik o'rnatadi;

3) Davlat xizmatlari yagona reyestrini shakllantirish, ushbu sohada davlat organlari va boshqa tashkilotlarning faoliyatini muvofiqlashtirish sohasida: Davlat xizmatlarining yagona reyestrini shakllantiradi, shuningdek, uning lozim darajadagi (dolzarb) holatini ta'minlaydi;

4) davlat xizmatlari ko'rsatishda foydalaniladigan axborot tizimlari, resurslar va ma'lumotlar bazalarini loyihalashtirish, ishlab chiqish, joriy etish va integratsiya qilishga yagona yondashuvlarni ishlab chiqishda ishtirok etish davlat organlari, boshqa tashkilotlar va davlat xizmatlari markazlarining davlat xizmatlarini ko'rsatishning sifati va tezkorligini oshirishga qaratilgan hamkorligini kengaytirish uchun zarur bo'lgan tashkiliy-texnik va moliyaviy-iqtisodiy

shart-sharoitlarni ishlab chiqishga ko'maklashadi. Davlat organlari va boshqa tashkilotlar bilan birgalikda davlat xizmatlari ko'rsatishda foydalaniladigan axborot tizimlari, resurslar va ma'lumotlar bazalarini loyihalashtirish, ishlab chiqish, joriy etish va integratsiya qilishga yagona yondashuvlarni ishlab chiqadi; davlat xizmatlari markazlariga murojaat qilayotgan jismoniy va yuridik shaxslar uchun davlat xizmatlari ko'rsatishda ishlatiladigan elektron raqamli imzoni olish uchun shart-sharoitlar yaratilishini ta'minlaydi;

5) davlat xizmatlari ko'rsatish sohasida, shu jumladan tegishli axborot tizimlari, resurslar va ma'lumotlar bazalarini joriy etish bo'yicha davlat organlari va boshqa tashkilotlar faoliyatini nazorat qilish va samaradorligini baholash sohasida davlat organlari va boshqa tashkilotlarning ular tomonidan davlat xizmatlari ko'rsatishning belgilangan tartibi bajarilishi bo'yicha ishini nazorat qiladi;

6) davlat xizmatlari ko'rsatishning innovatsion shakllari va usullarini joriy etishni tashkil qilish, ushbu sohada qonunchilik va huquqni qo'llash amaliyotini takomillashtirishga doir takliflar ishlab chiqish sohasida ilmiy-tadqiqot va innovatsion faoliyatning zamonaviy yutuqlarini inobatga olgan holda ma'muriy tartib-taomillar, shu jumladan, davlat xizmatlari ko'rsatish sohasida qonunchilikni takomillashtirish va huquqni qo'llash amaliyoti bo'yicha takliflar tayyorlaydi;

Xorijiy tajribada

Singapur davlat xizmati rasmiy ravishda 1955 yilda tashkil etilgan, ammo uning tarixiga aslida 1819 yilda inglizlar tomonidan Singapurga asos solingan

Singapurda dastlab, davlat xizmati oz sonli bo'lib, an'anaviy ravishda har qanday davlat xizmatiga xos bo'lgan muntazam boshqaruv funktsiyalarini bajargan.

Davlat xizmatiga quyidagilar kiradi: prezident, bosh vazir xizmati, 14 ta vazirlik va 26 ta doimiy komissiyalar. 15 ta vazirlikda 65 000 (agar bosh vazir lavozimi hisobga olinsa) va qo'mitalar tarkibida 49 000 xodim ishlaydi. Ushbu qo'mitalar parlament aktlari bilan muayyan vazifalarni bajarish uchun tashkil etilgan avtonom davlat idoralari sifatida tavsiflanadi. Ular davlat vazirliklarining qonuniy imtiyozlariga bo'ysunmaydi, lekin ko'proq mustaqillik va moslashuvchanlikka ega. Ular davlat xizmatida tajribaga ega bo'lgani uchun ushbu qo'mitalar tarkibiga ishga qabul qilish va ko'tarilish bilan Davlat xizmatlari

komissiyasi shug'ullanmaydi, biroq ularda xizmat ko'rsatish shartlari va shartlari boshqacha. Ularning hisoblari Singapur Bosh Auditori tomonidan tekshiriladi.

Birinchi marta 1951 yilda inglizlar tomonidan printsip sifatida joriy etilgan meritokratiya 1959 yilda, mamlakat rahbariyati lavozimga ko'tarilish shaxsning qobiliyatiga bog'liqligini ta'kidlaganida keng tarqaldi. Davlat istiqbolli o'quvchilarni yoshligidan aniqlab, ularni o'qish davomida kuzatib boradi va rag'batlantiradi. Ular universitetlarga kirish uchun stipendiya olishadi, ba'zilar chet elga ketishadi. O'z navbatida, umidli talabalar hukumatda 4-6 yil ishlashga va'da berishadi va ularning ba'zilar "Xalq harakati" partiyasiga (XDP) a'zolikka jalb qilinadi. 1991 yilgi umumiy saylovda MHPning 11 yangi nomzodidan 9 nafari davlat xizmatidan, 2 nafari esa xususiy sektordan edi. 1997 yilgi umumxalq saylovlarida 24 ta yangi nomzoddan 15 tasi davlat xizmatidan, 9 tasi esa xususiy sektordan edi. Shunday qilib, eng yaxshi va eng iqtidorlilar davlat xizmatiga kirishadi va Singapurdagi hukumatga aloqador kompaniyalar ushbu kadrlar zaxirasidan foydalanish imkoniyatiga ega. Darhaqiqat, ba'zi yuqori lavozimli amaldorlar bunday kompaniyalar boshqaruvi a'zolari bo'lib, ularda doimiy ishlash uchun jalb qilinishi mumkin.

Singapur davlat xizmati Osiyodagi eng samarali xizmatlardan biri hisoblanadi. Bu samaradorlik mansabdor shaxslarning qat'iy intizomi, talabchanligi va mehnatsevarligi, korrupsiya darajasining pastligi, xizmatga eng qobiliyatli nomzodlarni meritokratiya tamoyillari asosida qabul qilish, mukammal tayyorgarlik, ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirishni maqsad qilgan muntazam saylovoldi tashviqotlari natijasidir; mamlakat siyosiy rahbarlaridan yuksak talablar, tinimsiz izlanish. Rasmiylar Singapurning issiq va nam iqlimida zarur bo'lgan zarur jihozlar, kompyuterlar va hatto konditsionerlar bilan ta'minlangan. Davlat siyosatini amalga oshirish samaradorligi mamlakatning kichikligi bilan ham bog'liq; puxta rejalashtirish va kelajakda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolarni oldindan ko'rish; mamlakat hukumati uzoq yillar davomida erishilgan yaxshi obro'ga ega bo'lib, hokimiyatda bo'lishni yanada qonuniylashtiradi; etarli resurslar bilan ta'minlash; ma'rifiy tadbirlar va ommabop targ'ibot orqali erishiladigan davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash; mashina sotib olish va undan foydalanish uchun bajarilishi kerak bo'lgan qat'iy shartlar kabi qattiq, ammo zarur choralarni ko'radigan odamlarning intizomi. Davlat xizmatining samaradorligi va samaradorligi aniq natijalarga erishish istagi bilan ham izohlanadi.

Davlat xizmati aholi murojaatlariga sezgir bo'lib, ularning gazeta va jurnallarga, saylovchilar bilan uchrashuvlarda yoki to'g'ridan-to'g'ri har hafta "muloqot" o'tkazuvchi vazirlar va parlament a'zolariga yo'llangan maktublar ko'rinishidagi murojaatlarini tinglaydi. Odamlar va shuningdek, ularning saylov okruglarini chetlab o'tadi. Bundan tashqari, fuqarolarning murojaatlari uchun elektron pochta, televidenie va radiokanallardan foydalanish mumkin. Har bir vazirlikda sifatni yaxshilash bo'limi mavjud. Mansabdor shaxslarni xushmuomalalikka, jamiyat ehtiyojlariga javob berishga o'rgatadi. Vazirlar matbuotda e'lon qilingan shikoyatlarni o'qib chiqishadi, mansabdor shaxslar esa bunday xatlarga e'lon qilingan kundan boshlab bir necha kun ichida to'liq javob berishlari shart.

Aholi hozir bilimli, davlat xizmatidan ko'p narsa kutmoqda. Davlat mansabdor shaxslarining maoshi bozor tamoyillari asosida hisoblanar ekan, ularning xizmatlari sifati xususiy sektor ko'rsatayotganidan kam bo'lmasligi kerak.

Davlat xizmati neytral va siyosatga aralashmaydi. Davlat xizmatchilari ish tashlash huquqiga ega emaslar, chunki ularning ishi hayotiy xizmat hisoblanadi. Bu betaraflik an'anasi inglizlardan meros bo'lib qolgan va siyosiy o'zgarishlar davrida davlat xizmatining davom etishiga imkon beradi. Betaraflik ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatining pasayishi yoki jamiyatga xizmat ko'rsatish majburiyatining pasayishini anglatmaydi. Betaraflik, shuningdek, davlat maqsadlariga erishishga intilishda qat'iylikni yo'qotishga olib kelmaydi. Jamiyat manfaati yo'lida o'z faoliyatida davlat xizmati adolatli va xolis harakat qilishi kerak, lekin betaraflikning davlat siyosatini yuritish vazifasiga hech qanday aloqasi yo'q:

davlat siyosatini amalga oshirish qat'iy, samarali va sinchkovlik bilan amalga oshirilishi kerak. Davlat xizmati mamlakatning milliy manfaatlari nima ekanligini aniq tushunishi kerak.

Xulosa qilib aytganda davlat xizmatlari agentligining asosiy vazifalari o'z vakolati doirasida jismoniy va yuridik shaxslarga yagona davlat siyosatini amalga oshirish ortiqcha ovoragarchilikning oldini olishdir. Agentlik tufayli ko'plab insonlarning ishlari yengillashadi va fuqorolar qaysi davlat organiga murojaat qilishni va kerakli hujjatlarni oson topa olish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Hozirgi kunda texnologiyalar rivojlanishi va iqtisodiy va ijtimoiy kontekst o'zgargan sari, bu sohada ham rivojlanishlar davom etmoqda. Milliy va xorijiy tajribaning kombinatsiyasi fuqarolarga turli xil huquqiy muammolarni hal qilish uchun samarali xizmat qilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. <https://library.samdu.uz/download/70>
2. <https://eurodomik.ru/uz/materials/zakonodatelstvo-o-gosudarstvennoi-sluzhbe-v-singapore-gosudarstvennaya-sluzhba-v-singapore-organizac.html>
3. <https://uz.wikipedia.org/wiki/Singapur>
4. <https://lex.uz/docs/-5971599>